

delsen deraf enten deelviis eller heelt, dersom Kirkeierne overlade. Sagen til Ministeriets Afgjørelse. Det forekommer mig indlysende, at et afholdt Syn kun bør kunne svækkes enten ved et Oversyn eller ved Domstolene. En saadan Række af Bestemmelser, som her ere givne, synes mig at ville overdrage Ministeriet en Enevolds magt, der kan undtage Hvemsomhelst og Hvilkesomhelst fra Lovens almindelige Begjæring. Jeg sagde før, at Loven var lige for Alle; Loven er ogsaa over Alle og bør være over Ministrene ligesaavel som over enhver anden Mand. Jeg kan altsaa ikke billige den arbitrære Myndighed, der skal være Ministeriet overdragen. Med Hensyn til andre Enkeltheder skal jeg forbeholde mig at kunne henvende mig til det Udvalg, der maatte blive nedsat.

Norgaard: Det vilde være høist urigtigt, om man her i Salen vilde gaae ind paa, at udtale Alt, hvad man kunde have at udsætte paa nærværende Lovforslag i alle dets Enkeltheder; jeg skal derfor indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Først skal jeg gjøre en noget uvæsentlig Bemærkning om § 7, hvor det er bestemt, at Alterkanden skal være af Sølv eller Porcellain. Nu er det jo bekjendt, at Beboerne for faa Aar siden bleve paalagte at anskaffe nye Alterkander, og — saavidt jeg veed — paa de fleste Steder af Glas, og da der ikke kan være nogen Grund til at ombytte disse med Porcellain, bør denne Bestemmelse vistnok forandres. I § 26, der omtaler, at Skolelæreren skal besørge Klokkernes Ringning m. v., er der ogsaa den Bestemmelse, at han skal sørge for, at Trætruderne paa Kirken i tørt Veir aabnes og lukkes Morgen og Aften, og, saafremt han ikke opfylder denne Forpligtelse, kan han idømmes en Bøde fra 1 til 5 Rd. Jeg troer, at naar denne Bestemmelse virkelig skal overholdes, at det da for Skolelærerne vilde være vel byrdefuldt, og især for dem, der bve langt fra Kirken, thi de vilde være daarligt tjente med, hver Dag, det er tørt Veir, at gaae fra og til Kirken for at aabne og lukke disse Trætruder. Den 3die Landstingsmand for 5te Kred (F. Nielsen) har allerede omtalt en Side af § 30 angaaende Synet, og jeg skal derfor ikke videre

indlade mig derpaa. Kun med Hensyn til en anden Side af denne Bestemmelse om Synet skal jeg bemærke, at det forekommer mig, at de ville blive temmelig bekostelige, navnlig ved Afholdelsen af Oversyn. Disse skulle jo efter Paragræphen afholdes af 5 Mænd, nemlig een Provst og fire andre Mænd, som Stiftsøvrigheden dertil udnævner blandt Stiftets Provster og Synsmænd, hvilke i Almindelighed, hvad Provsterne angaar, ville have en lang Vej at kjøre, og naar der saa skal betales 4 Rd. om Dagen til hver, foruden Rejsegodtgjørelse efter Bogmandstaxt, troer jeg, at Omkostningerne ved et saadant Oversyn vilde løbe op til en meget stor Sum, maaskee til 100 Rd., og mulig mange Steder langt derover. Jeg troer derfor, at der kunde være Grund til at modificere denne Bestemmelse ikke ubetydeligt. Efter § 36 er Ministeriet bemyndiget til at sætte en Kirke under Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse. Ved denne Bestemmelse har jeg nogen Betænkelighed. Jeg er nær ved at troe, at hvor en Kirke eier sig selv, er dens Eier den, som bedst vil sørge for at faae Kirkens Midler frugtbargjorte paa en sikker Maade. Man har mange Exempler paa, at slige offentlige Midler tildeels forsvinde. Jeg siger det langt fra ikke som en Udbredelse til Stiftsøvrighederne. Men de kunne ikke faa vel selv overflue de forskjellige Panter og forskjellige Forhold, saaledes som Kirkens Giere selv ville kunne gjøre det, og uheldige Conjuncturer have ofte foranlediget, at slige Capitaler formindskes. Jeg maa endvidere omtale, at der ofte er stor Tvivl hos Beboere, som ikke eie deres Kirke, hvorvidt de ere pligtige at svare Naturalarbejde til Kirken. Jeg veed heller ikke rettere, end at det ikke alle Steder er Tilfældet, og da § 31 nu indeholder en Bestemmelse, hvorefter der kan ske en Deling af Sognene, kunde jo Beboerne paa sine Steder ifølge denne Bestemmelse komme til at svare Tiende til een Kirke og Naturalarbejde til en anden, og har jeg derfor troet, at det her var det rette Sted at see at faae denne Sag klaret, da Mange ere af den Mening, at de ikke ere pligtige at svare deres Tiende. Jeg har gjort opmærksom derpaa, for at et Udvalg mulig kunde tage det under næriere Overveelse.